

ზაზა აჭყიალიძე

ბუსუსულოები

(ლექს-ნახატები ჩემი მეგობრებისა და მათი შვილებისათვის)

ილუსტრაციები ავტორისა

„ბუსუნსულები“ ჩვენი მკითხველისათვის ჯერ უცნობ და სრულიად უჩვეულო ისეთ ჟანრს მიეკუთვნება, რომელიც ლიტერატურისა და მხატვრობის, „სადიდო“ და „საბავშვო“ პოეზიის მიჯნაზე შეიქმნა. ავტორმა თვითონვე გამოუძებნა დასახელება ამ ახალ ჟანრს – „ლექს-ნახატები“.

მკითხველი ზაზა აბზიანიძეს მანამდე კრიტიკული ესსეებითა და ლიტერატურული პორტრეტებით იცნობდა. მაგრამ, ამ რამდენიმე წლის წინ, იგი, სრულიად მოულოდნელად, იმავე მკითხველის წინაშე წარსდგა მის მიერვე ილუსტრირებული ზღაპრით „ამბავი დე ლა მელასი“. ადვილი შესამჩნევია, რომ „ბუსუნსულების“ იუმორიც, ლირიზმიც, სიღრმისეული სიბრძნეც, ტექსტისა და ნახატის განუყოფელი ერთიანობაც სწორედ „დე ლა მელასი“ იღებს სათავეს. შემდეგ იყო „წითელკუდა“ (რომელსაც სკოლაში ასწავლიან და სკოლისსავე სცენაზე დგამენ), „კოსტა-ბრაუო“, „ბაბთა“ (რომელმაც გაეროს ბავშვთა ფონდის – „იუნისეფის“ ლიტერატურულ კონკურსზე გაიმარჯვა), დაბოლოს ამ, ადრე ცალ-ცალკე გამოცემული ზღაპრების კრებული („წითელკუდა“, 2007 წ.).

„ბუსუნსულებიც“ ნაწილ-ნაწილ ქვეყნდებოდა ჩვენს ჟურნალ-გაზეთებში და ტრადიციული კითხვა, რომელიც თანსდევდა პირველ ნაცნობობას ამ ხალისიან და მომხიბლავ ლექს-ნახატებთან, ასეთი იყო: „წიგნად როდის გამოვაო?“

დღეს თქვენს ხელთ სწორედ წიგნად გამოსული „ბუსუნსულებია“ და გამომცემლობა იმედოვნებს, რომ თავის, უკვე ერთგულ მკითხველებთან ერთად, „ბუსუნსულები“ ახალ მეგობრებსა და თაყვანისმცემლებს შეიძენენ.

გამომცემელი **მარინე ცხადაია**

© ზაზა აბზიანიძე. ტექსტი, ილუსტრაციები, დიზაინი

© გამომცემლობა „პეგასი“, თბილისი, 2009

გამომცემლობა „პეგასი“

თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზ. 27

ტელ.: 39 07 27; ტელ./ფაქსი: 42 10 10

ელ-ფოსტა: book@pegasus.ge

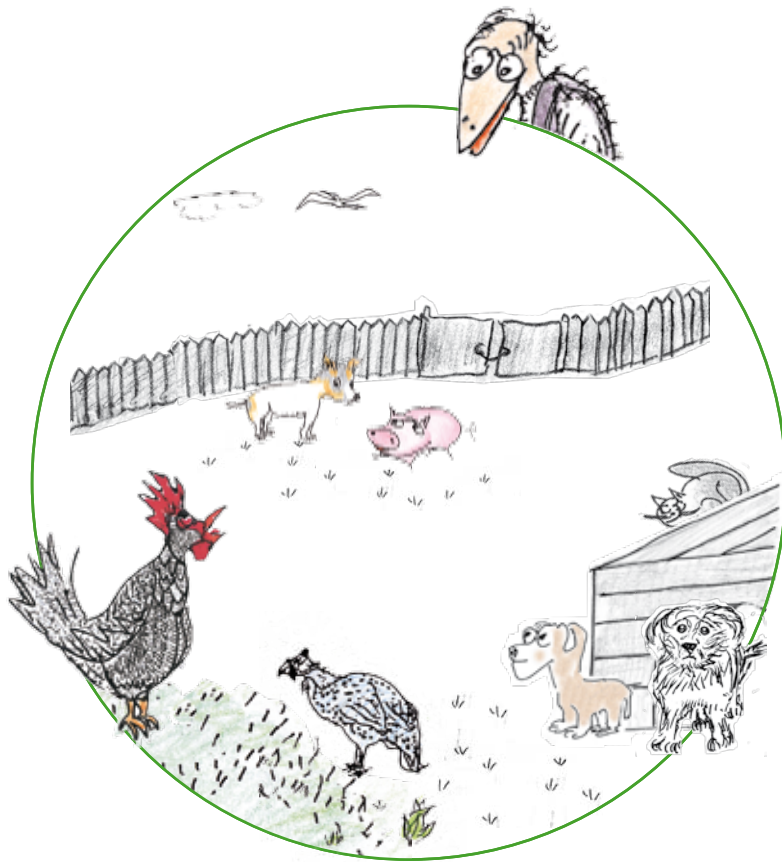
ვებ-გვერდი: www.pegasus.ge

ავტორის ელ-ფოსტა: abzianidze@hotmail.com

ISBN 978-9941-9073-7-1

ქმ-ბალო-სხვენი ჩვენი

ბაღში ცოცავს
ორი ჭია.

ერთი სქელი,
ერთიც — ჩია.

ეკითხება სქელო ჩიას:

— რომ გამხდარხარ,

სულ არ გშია?

უპასუხა სქელოს ჩიამ:

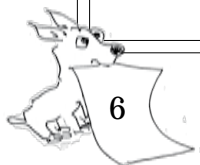
— რას არ ვიყრი მუცელშია,

მაგრამ იქ რომ მიზის ჭია,

იმას ჩემზე მეტად შია.

ქარს ქვეყანა მიაქვს,
ფეხი იღრძო სოჭომ,
კიდევ ხუთი კი აქვს,
მაგრამ მაინც კოჭლობს.

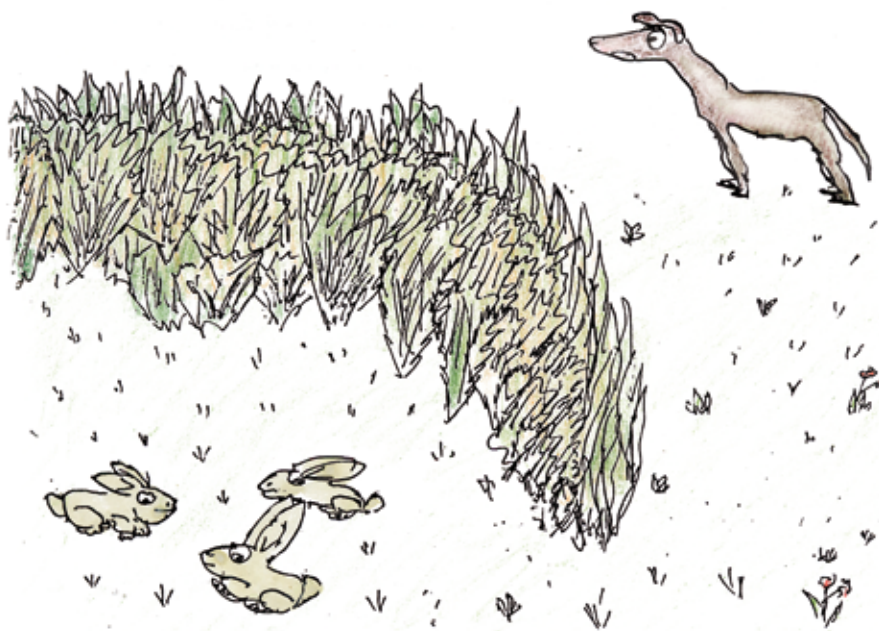
ჭია უცქერს კალიას,
როგორც ანომალიას.

ზის ობობა, როგორც ბუდა,
გარშემო აქვს აბლაბუდა,
ბუზს უჩხუბრად გავლა უნდა,
მაგრამ საქმე მიდის ცუდად!
გაუნაღდა ობობამ
ბუზის ბავშვებს ობლობა...

ეს კი გახლავთ მწევარი
– ორი კურდღლის მდევარი,
ცოტა დაბნეული და
ცოტა დაუდევარი.

იმ ორს კიდევ რა უშავს,
– მესამეც რომ გაუშვა?!..

ძაღლებს ასულელებს ბატი:
– მამა მყავდა აკრობატი,
ხტოდა – ცაში გაქრობამდე,
ველოდებით აქობამდე!

ინდაური გათავხედდა:

ძალლებს აუკრძალა ყეფა,
მერე გვერდზე მოისვა და
თავის მორიგ ზღაპარს ჰყვება:

– თქვენ გინახავთ ჩემი ცეკვა,
დავლური ან კინტაური?!
დუნიაზე არსად იყო
ჩემნაირი ინდაური.
ან რა მღერა,
ან რა ფრენა,
როგორ ვაგიჟებდი ქალებს?!
ახლა უკვე დავბერდი და
ის აღარ ვარ, გენაცვალე.
არ გეგონოთ, ჭარბი წონა
ცაში ფრენას გვიადვილებს...
აუჰ! ეს რამ მომაგონა
ჩემი კარგი სიყმაწვილე...

ბატი ჰყვება:

– მდელოზე უკუვაგდე თავდასხმა,

დამჭრეს: ათი ნაკერი,

მერე – სისხლის გადასხმა.

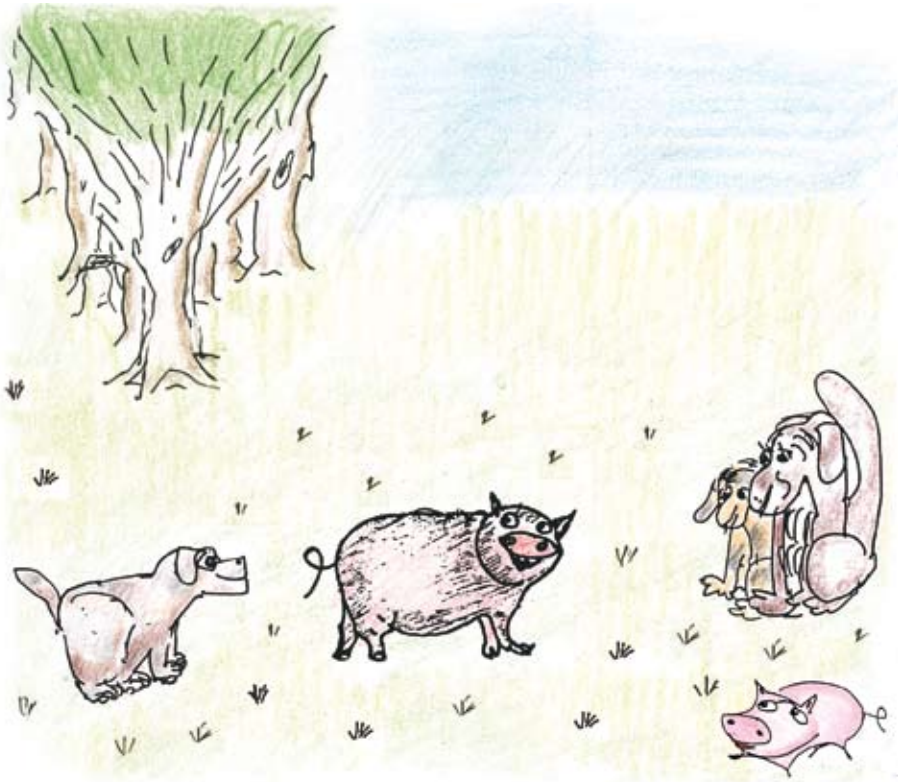
ნიღბით იყვნენ,

ვიცანი მხოლოდ ორი მათგანი:

ერთი იყო ციცარი

და მეორე – ბატკანი!

ახლა ღორი ატლიკინდა:
– დედა მყავდა აფრიკიდან,
ტანად იყო ერთი ციდა,
მაგრამ სანახავად ღირდა!..
ენაგადმოგდებულ ძაღლებს
სუყველაფრის სჯერათ, შტერებს.
ეზოს უხუცესთა ნაკრებს,
მიდი და, ნუ დაუჯერებ!

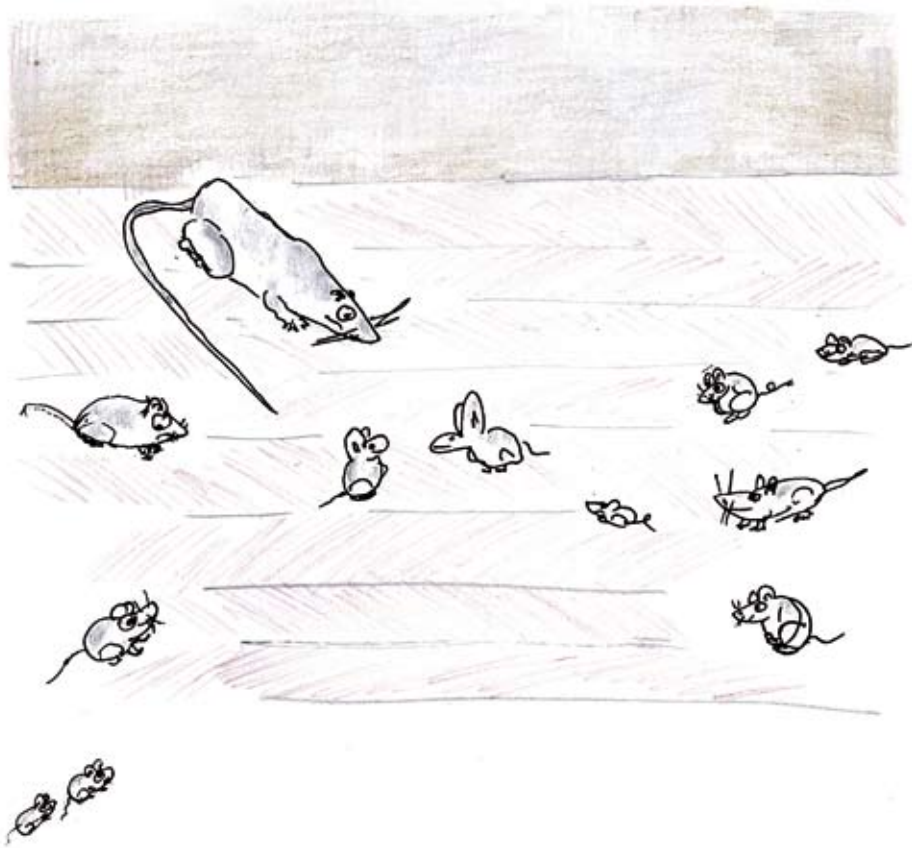

მასლაათობს ორი ვირი,
გულწრფელი და პირდაპირი.
თქვა დიდყურამ:
– რომ იცოდე,
მე ისეთი ვირი ვარო,
გულში რამეს თუ გავივლებ,
იმავ წუთში ვყვირივარო.
მეორემ თქვა:
– შენზე უფრო გავაკვირვე სავირეთი,
რადგან სათქმელს ჯერ ვყვიროდი,
მერე გულში გავივლებდი.

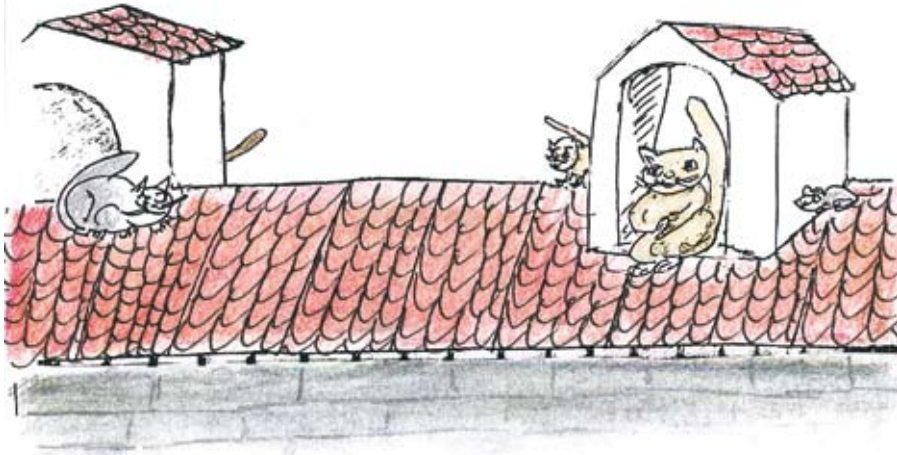

არ ეძღურის კატა ზამთარს,
გრიპი მინც დაემართა.
მივაჩვიეთ კატა ლოგინს,
ვართობთ „თაგვთა კატალოგით“.

წაკიდებულ თაგვებს
ვირთხა ურჩევს საქმეს:
— ეს ცხოვრება, ჩემო ძმაო,
ისე არის მოწყობილი,
სხვასაც უნდა შეაჭამო
მოპარული ორცხობილი.

კატა ზის და ისრესს თათებს:

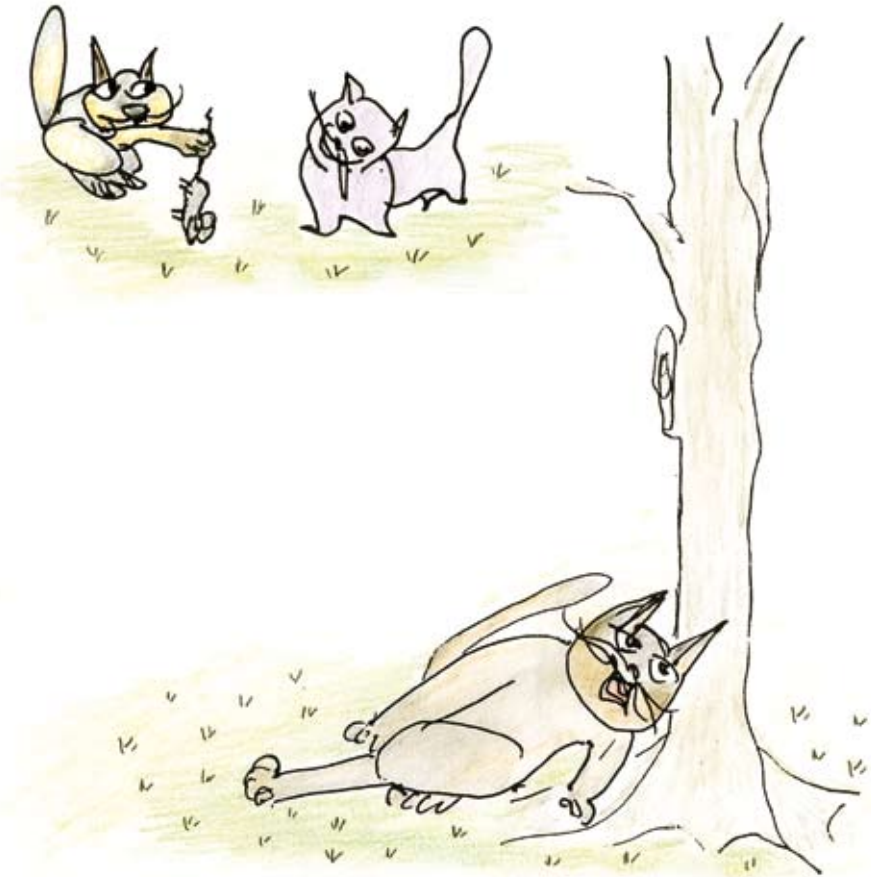
– იმას ჩემი თაგვი მართებს!

ის კი, ვისაც თაგვი მართებს,

განზრახ იცვლის მისამართებს.

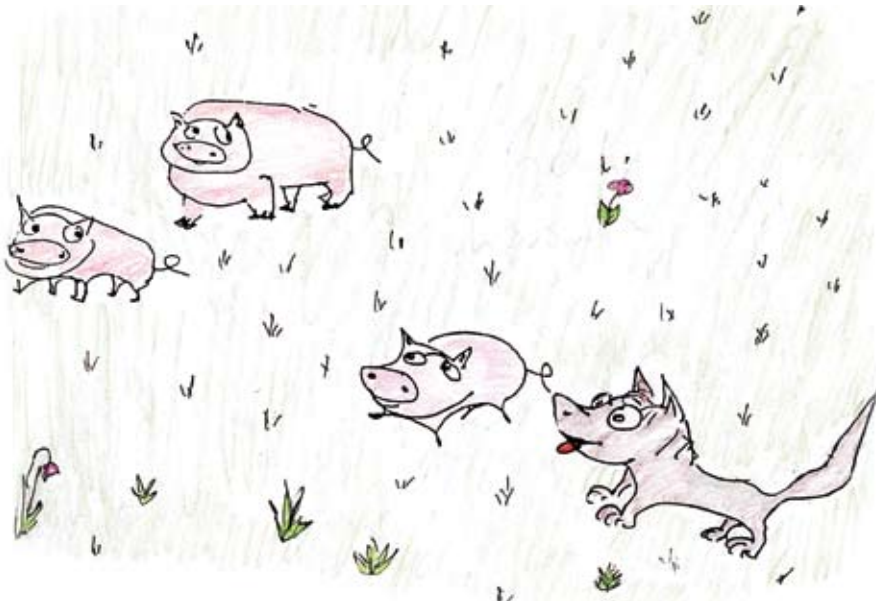
– ისემც კარგი დაგემართოს,
თაგვი არ მოგართვან, კატო!..

ჩვეულებრივ, ყველა კატის
შეუღლების დროა მარტი,
მაგრამ ჩვენი ეზოს კატა
სხვანაირი დაიბადა.
ლამეობით ფისო ხენემის
და აკნავლებს მოტივს:

„ – სიყვარული სიცოცხლეში
თვეში ერთხელ მოდის“.

ტურას შეუყვარდა გოჭი,
რომანტიკული და ნორჩი.
გოჭის მშობლებს,
ანუ ღორებს,
მის სახელს ვერ გააგონებ:
– ჩვენი გოჭის სანახავად,
ღამით დადის სალახანა.
გაგვიელვა ეჭვმა, –
უნდა გოჭის შეჭმა!

ლორი ჰყვება:

– შემხვდა ტახი,

ახმახი და მაიმახი.

გამოვარდნილია ტყიდან.

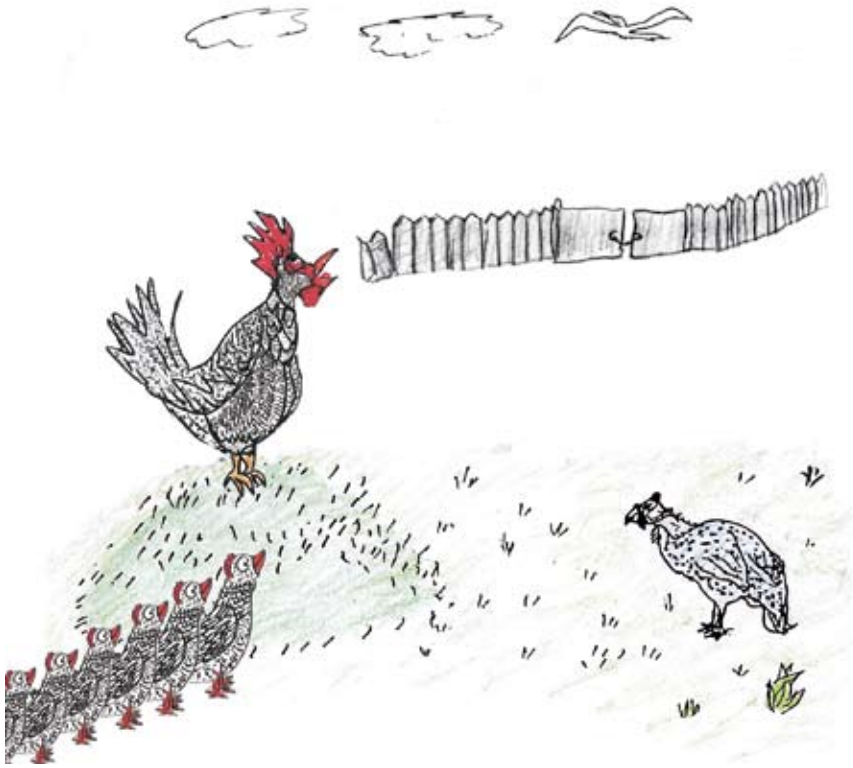
„ – თქვენთან ჩასიძება მინდა!“

ხმა დაიტკბო, გაინაზა:

„ – დამიფრთხოლო გრძნობამ ძილი!..“

ოჰ! ამ შავს და გაუპარსაფს

„უყვარს“ ჩვენი ქალიშვილი.

რაა აქ დასამალი:

ციცარს მოსწონს მამალი:

„ – როგორ დადის ამალით,
აღბათ, არის ფრთამალი...“

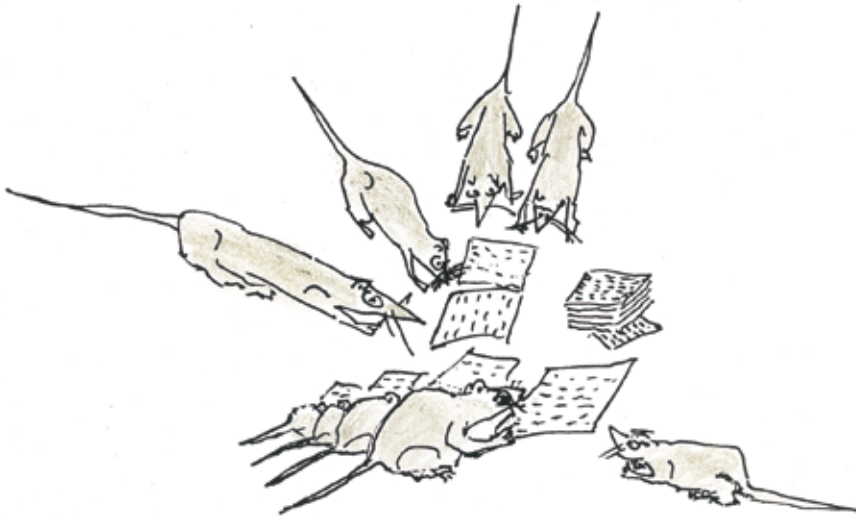
მამალს, მრავალცოლიანს,

ამ დროს მოსწონს თოლია,

ყივის თავგამოდებით:

„ – ასეთი არ მყოლია!“

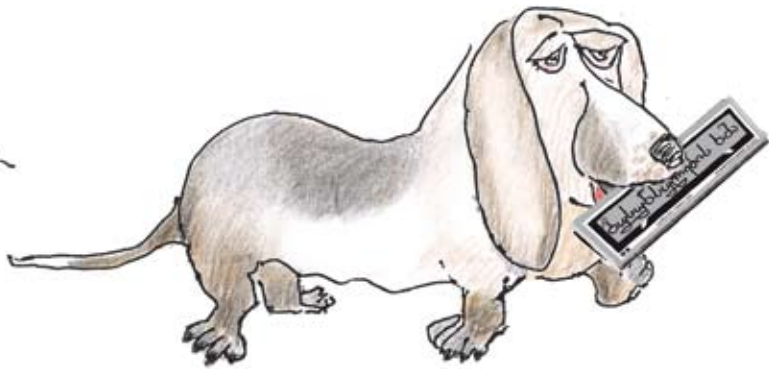
მამალს – ეზოს კაზანოვას,
ერთნაირი წარმატებით,
მოსწონს (მხოლოდ გასართობად!)
ხან იხვები, ხან ბატები.

რა იციან ამ იხვებმა,
რა იციან ამ ბატებმა,
რომ დღიურში თარიღდება
მამლის ყველა წარმატება.
გადანახულ დღიურს ვირთხა
ფურცელ-ფურცელ ანაწევრებს
და საღამოს წაუკითხავს
ცოლ-შვილს მამლის ჩანაწერებს.

დარბის ძაღლი ბუსუნსულა,
თავს სულ არ გრძნობს უსუსურად.
მისთვის დადგნენ სხვა დრონი:
– ჰყავს თავისი პატრონი,
ფიცრისგან ნაგები ბინა
და დაქალი – პასკუალინა!

ეზოში მიდის ბასეტი,
პირში უჭირავს გაზეთი.

- თუ იცნობთ ისეთ ბასეტებს,
რომ კითხულობდნენ გაზეთებს?!
- ბაბუა მყავდა მასეთი...

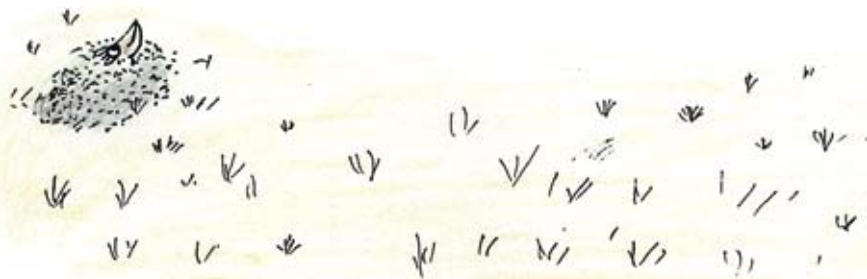
დაიბადა სპილო –
ას თხუთმეტი კილო.
დედამისი დარდობს:
– გამხდარი ხარ, შვილო!

„ჩვენ – პატარა თხუნელები
ნუ გგონივართ სულელები,
აბა, ნახეთ ზაზუნები –
სად არიან გასულელები?!“

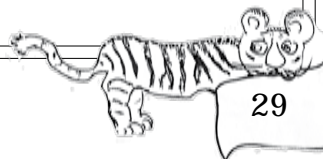

ზაზუნებმა ზოოპარკში
გამოთხარეს გვირაბი.
– რისთვის უნდათ?
– აპირებენ გააპარონ ჟირაფი!

სტაფილოს ჭამს პავიანი,
(აი – წითელგაფიანი),
ჭამს და ამბობს დანანებით:
– მოგვენატრა ბანანები...

ძროხა წიწკნის გაზონს,
ლეოპარდი ბრაზობს:
– შეგჭამ ასო-ასო!..
ესმის ბრძღვინვა ძროხას,
ბალახს წიწკნის,
ოხრაეს...

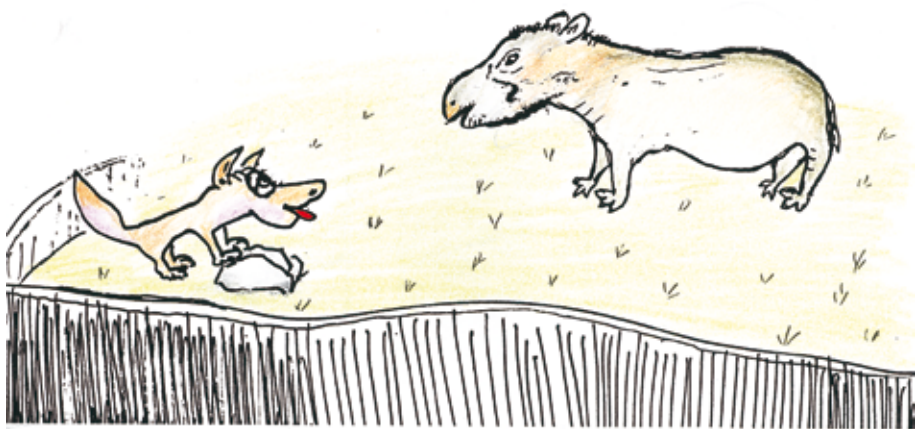
ლეოპარდი ტირის.

დედამისს კი უკვირს:

- რატომ ტირის, თუკი
აქვს ლამაზი ქურქი?
- შეინახეთ თქვენთვის
თქვენი ქურქი ნაქები,
მე კი მინდა ისეთი,
რომ არ ჰქონდეს ლაქები!

დაბოლმილი ტაპირი
ტურის კბენას აპირებს.
გუშინ უთხრა ამ ტურამ:
– ცხენის კარიკატურაჲ!

ზის მაკაკა გალიაში, შტერი,
გადმოგდებულ ბანანს ჭამს და მღერის:
– ეს ცხოვრება ჩემი ისე გავლიე,
რომ ვერ ავცდი გისოსებს და გალიებს.
ჰოდა, კარგო, როცა საკანს ჩაუვლი,
ამიხსენი ჩემი დანაშაული!
ბანი მისცა შურთხმა:
– ეგებ რამე ვუთხრათ?!..

სიყვარულით მაკაკამ
ლამის ჭკუა დაკარგა:

– ოჰ, თავს როგორ იფასებს
მაიმუნი შიმპანზე!..

მაკაკა ჭამს პიცას,
ყველა წესებს იცავს:
დაესვრება ტუჩი
– ხელსახოცი იმწამს!
ჭამის შემდეგ ზანტად
გააბოლებს ნამწვავს...

– არა, ძმაო, ნაღდად,
ეგ ვილაცას ბაძავს!..

თუთიყუში – ბოროტი
მაიმუნებს აბრაზებს:

„პრიმიტიულებიო“;

– გიწერიათ აბრაზე!

თუ არ გჯერათ,

ჰკითხეთ კობრას,

იმას, თავგატყეპილს რომ ჰგავს.

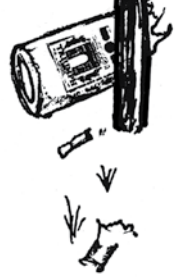
აბა, რისთვის ატარებს

ამოდენა სათვალეს?!

თუთიუ შში

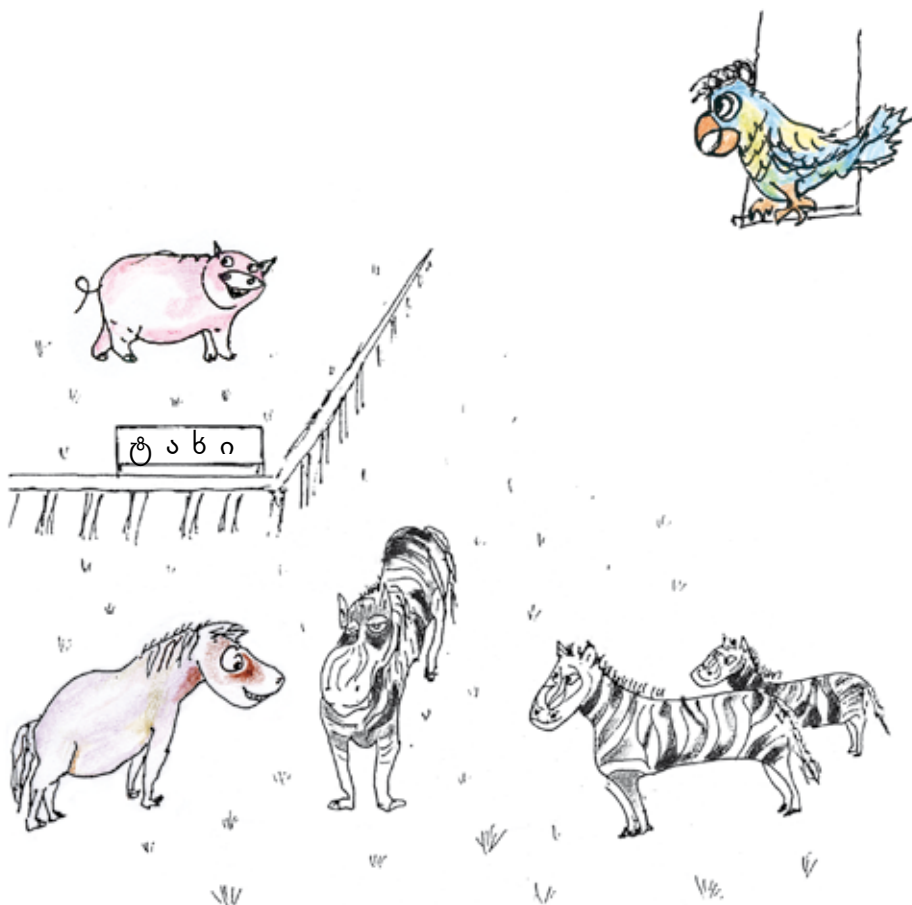
შიმპანზ

დარაჯები დათვრნენ, დასცხეს...
თუთიუში „იაზვობს“ დილით:
– შიმპანზიკო! ხომ არ გარცხვენთ
თქვენი გარე ბიძაშვილი?!

ზებრებს აბრაზებს კაკაღუ:
„ – ზოლები გიგავთ დახატულს.
ამბობენ ავი ენები,
ვითომ თქვენა ხართ ცხენები.
დადის აგრეთვე ჭორები,
– ტახი შეცვალეს ღორებით.“

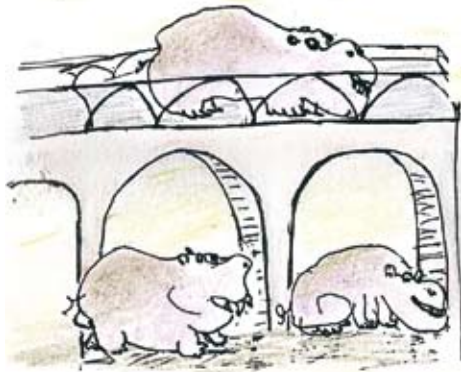

იბღვირება არწივი
ნაჩხუბარი კაცივით.

თუთიყუში დასცინის:

– კი გაჭმევენ აწი!
სიამაყე ნაციის
და კაცური კაცი!..
მოიწყო საძვალეთი,
თავის ქალა უღევს,
„ზოოპარკის ჰამლეტი“,
კომპლექსების ბუდე!

— შეძლებაზე ნურც კი მკითხავ:
სახლი, ბაღი, „ბასეინი“...

კუს ეჭორავება ვირთხა:

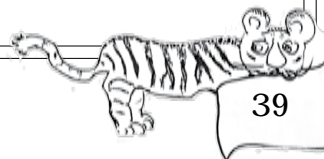
— ნახე ჩვენი „ბაზეინი“?!

— ახლა წონა?!

ერთი ტონა!

ეგ რომ ქეიფიდან მოდის,
სუყველანი კითხულობენ:

„— ვინაა ეს ბეჭემოთი?!“

ბუმ დამოდღვრა თუთიყუში:

– პაკო, დაიმოკლე ენა!

ისეთია შენზე წყენა,

რომ არა გაქვს

წარმოდგენა.

კუ, არწივი,

ზებრა, გველი,

შენს ერთ

გამოფრენას ელის.

სხვა გზა

აღარა გაქვს პაკო, –

უნდა სუყველანი აქო!

კენგურუს აგიუებს პაკო —
ქათინაურებით ამკობს:
— რახანია თქვენით ვტკბები,
მინდა ჩაგჩურჩულოთ ყურში:
— სადმე ხომ არ გეგულებათ
ჩანთიანი თუთიყუში?!

ს ა რ ი ვ რ ე ბ ი

მოგახსენებთ:

ამა დილას,

კუ ჩამარტყა ჰამადრილმა!

– ვინააო, ტურიკო,
რომ აჭმევენ ურიგოდ?!

– რა რიგი და რა ქრთამი?!

აქ რომ დაკლეს ქათამი,

ჩემი ძველი დაქალი –

მერგო ერთი ბარკალი.

რა გამოდის?

დავკარგე მეგობარი ყოფილი,

თან კუ თავში ჩამარტყეს...

ვარ შეურაცხყოფილი!!!

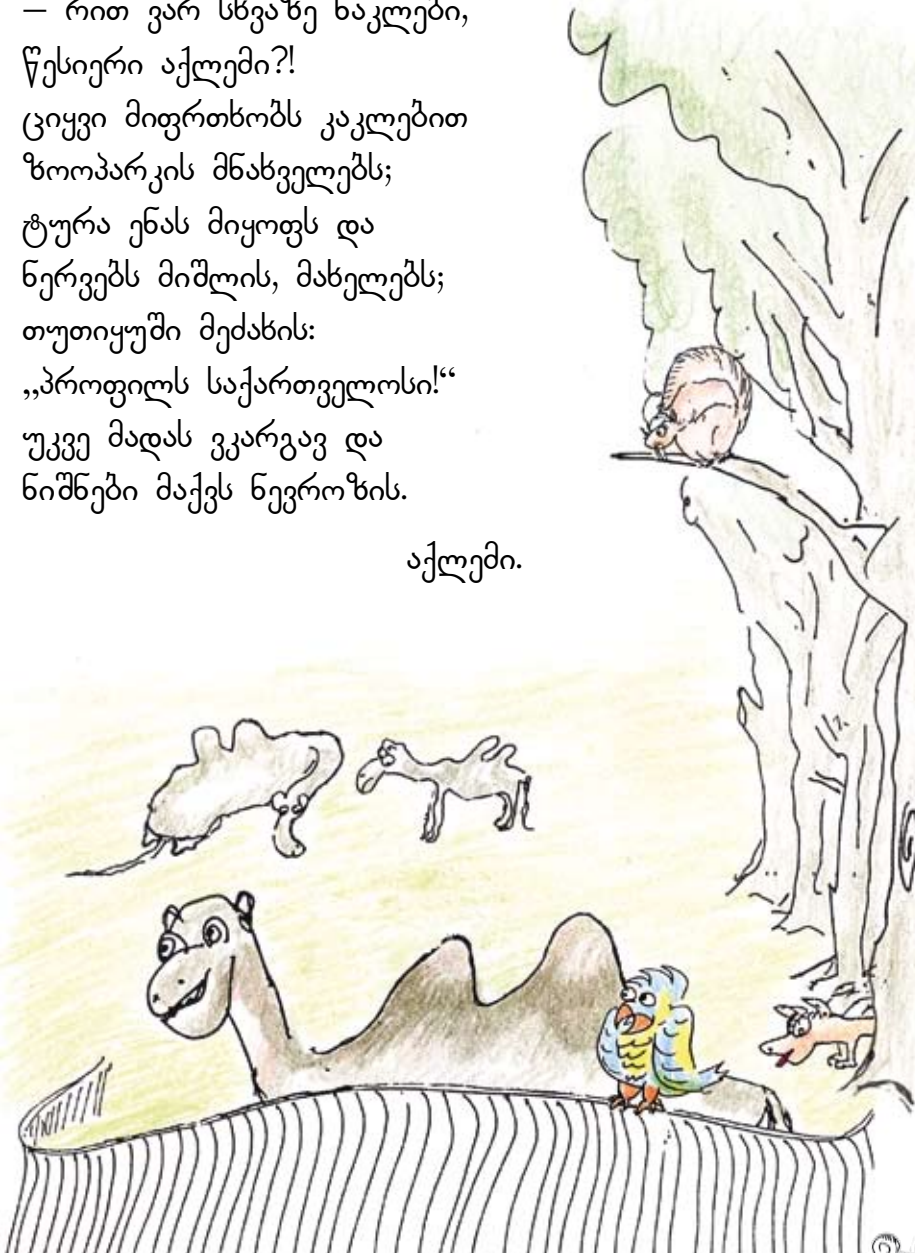
ტურა.

ს ა რ ი ვ რ ე ბ ი

– რით ვარ სხვაზე ნაკლები,
წესიერი აქლემი?!
ციყვი მიფრთხობს კაკლებით
ზოოპარკის მნახველებს;
ტურა ენას მიყოფს და
ნერვებს მიშლის, მახელებს;
თუთიყუში მეძახის:
„პროფილს საქართველოსი!“
უკვე მადას ვკარგავ და
ნიშნები მაქვს ნევროზის.

აქლემი.

ს ა რ ი ვ რ ე ბ ი

ზოობარკის დირექცია ►

საჩივარი შეიტანეს პინგვინებმა:

„ – თუთიყუში ივინება!“

ტყეა ვრცელი,
კენწერონი
ლამის ცამდე აზიდულან.
აქ, ჩემს გარდა, ბინადრობენ:
დათვი, მაჩვი, ბუ და ტურა.
თუ ჩამობრძანდებით,
გელით,
სტუმართმოყვარეა ყველა.

ღრმა პატივისცემით,
მგელი

P.S. არ ჩამოგვიყვანოთ მელა

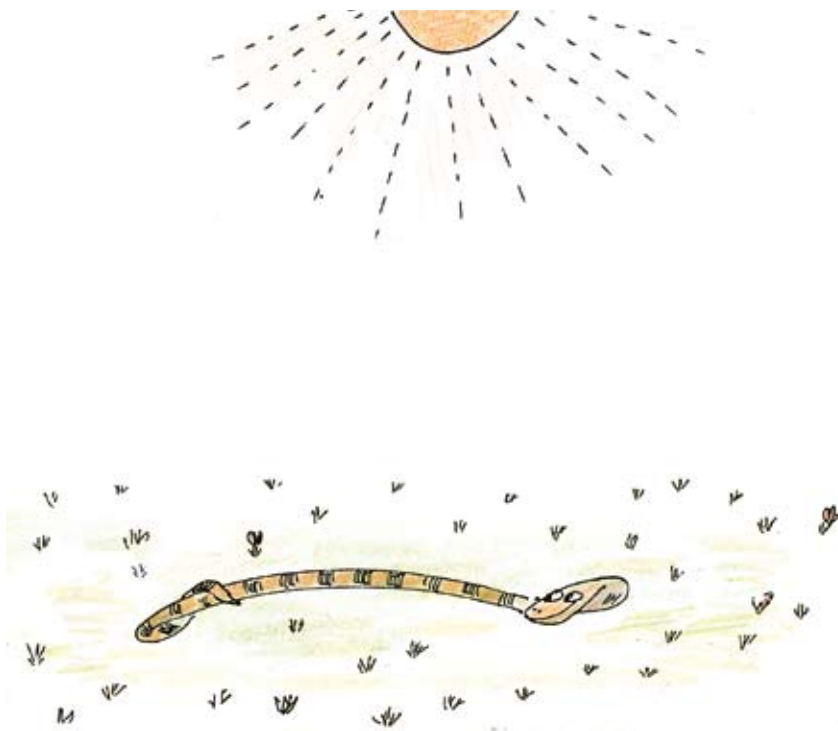

ტირის, ზღუქუნებს ყურცქვიტა.

– რა მოხდა?!

– ზღარბმა უჩხელიტა.

მზეზე თბება
ჭრელი გველი,
არცთუ ისე საშინელი.
ღამით მიწა იყო სველი —
გაშეშებული აქვს წელი.

ტყეში ატყდა დიდი ომი:
ტურას უნდა, გახდეს ლომი.
ლომს არ უნდა იქცეს ტურად
და იქცევა სადისტურად!

ნერვიულობს ზღარბი,
მწარედ ჭმუხნის წარბებს:
– მგონი მცვივა ეკლები,
უკვე მიჩანს ნეკნები.
დაუყვავა ყვავმა:
– მესმის შენი ტრავმა.
ჩაერია ჭოტი:
– ჭკუა არ გაქვთ იოტი,
გაზაფხული მოდის...

ზღარბი ამბობს:

– ამ ტყეში არ მიცნობენ სრულიად,
რომ აუჩემებიათ:

„ზღარბი მარტოსულია!“

არაფინ მეკარება,

აქეთ-იქით გარბიან.

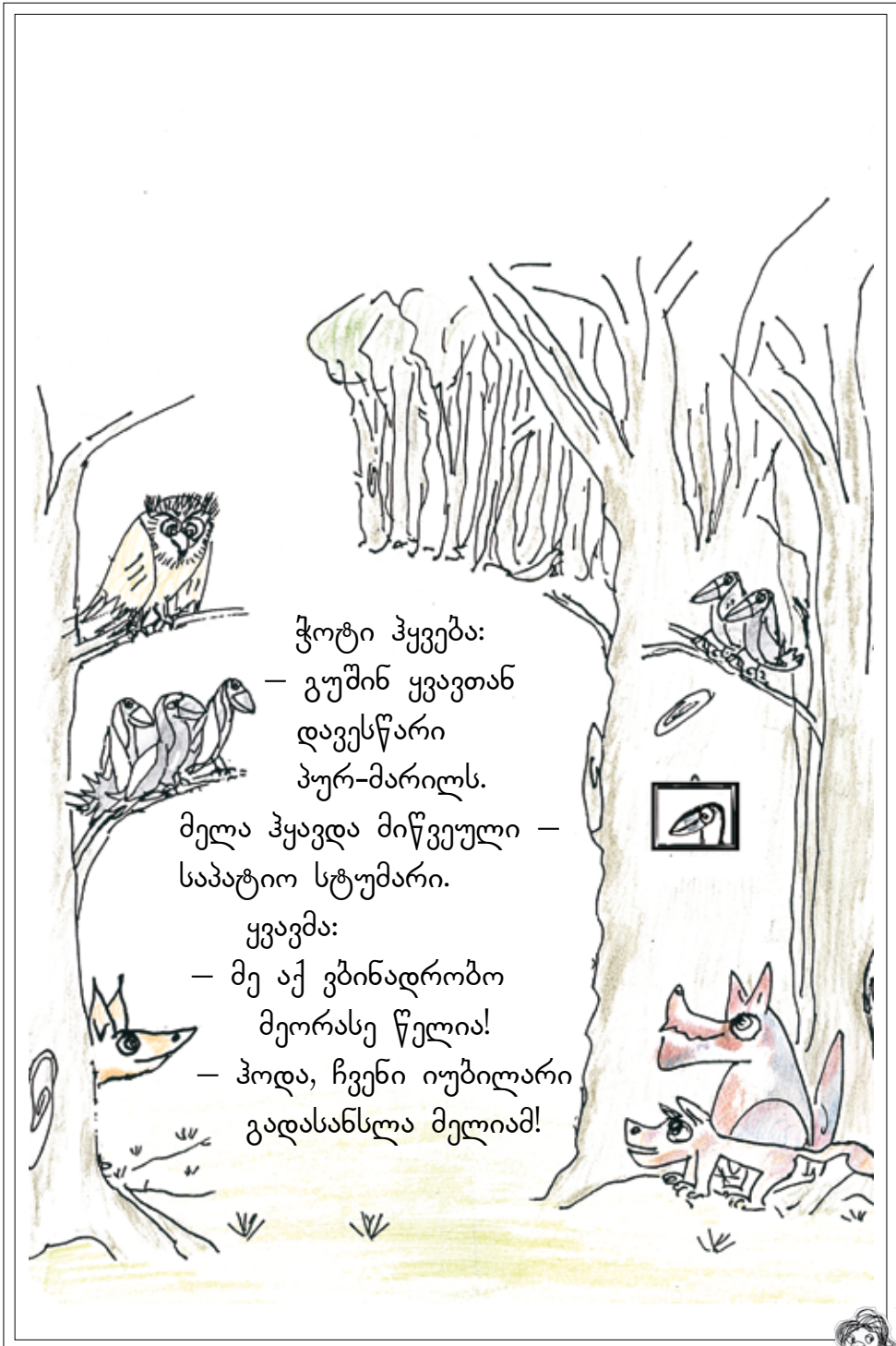
ჰო, იმასაც ამბობენ:

„ეკალმწარე ზღარბია!“

მათთან მიახლოების გზები გადამიკეტეს

და ჩემს გარდა ვერაფინ

გრძნობს ამ გულის სიკეთეს.

ჭოტი ჰყვება:

- გუმინ ყვავთან
დავესწარი
პურ-მარილს.

მელა ჰყავდა მიწვეული –
საპატიო სტუმარი.

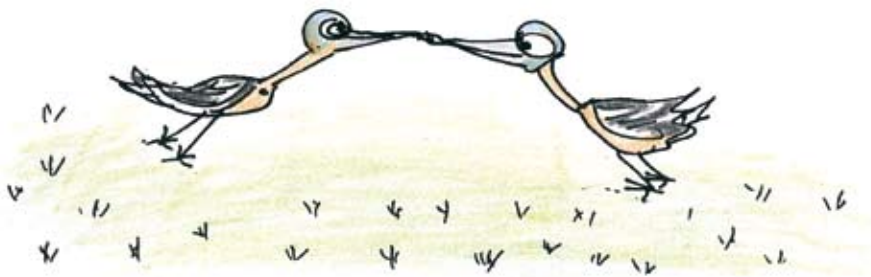
ყვავმა:

- მე აქ ვბინადრობო
მეორასე წელია!
- ჰოდა, ჩვენი იუბილარი
გადასანსლა მელიამ!

ზის ხის ტოტზე
ორი ყვაფი:
ერთი მშვიდი,
ერთიც – აფი.
ის, რომელიც არის აფი,
არ გაჩერებულა – ჩხავის:
– ეს რომ მიზის
ვითომ მშვიდი,
არის ეშმაკი და ფლიდი.
უნდა გამოჩენა თავის,
როგორც არმჩხავანა ყვაფის.

კონფლიქტი აქვს სკვინჩას:
უმცროსი ძმა გლიჯავს,
ისაკუთრებს ჭიას
და თავისთან მიაქვს.

„არჩევანი რომ მქონოდა,
ძმად სხვა უნდა ამერჩია,
მაგრამ რა ვქნა? –

ჩვენი ძმობა

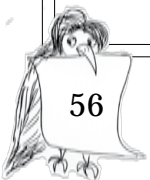
ნაღდად მიღირს ამ ერთ ჭიად!“
თქვა უმცროსმა სკვინჩამ:

– მთავარია, ვინ ჭამს!

სანამ კლანჭს არ გაჰკრავს ძერა,
მწყერს არ სჯერა ბედისწერა.

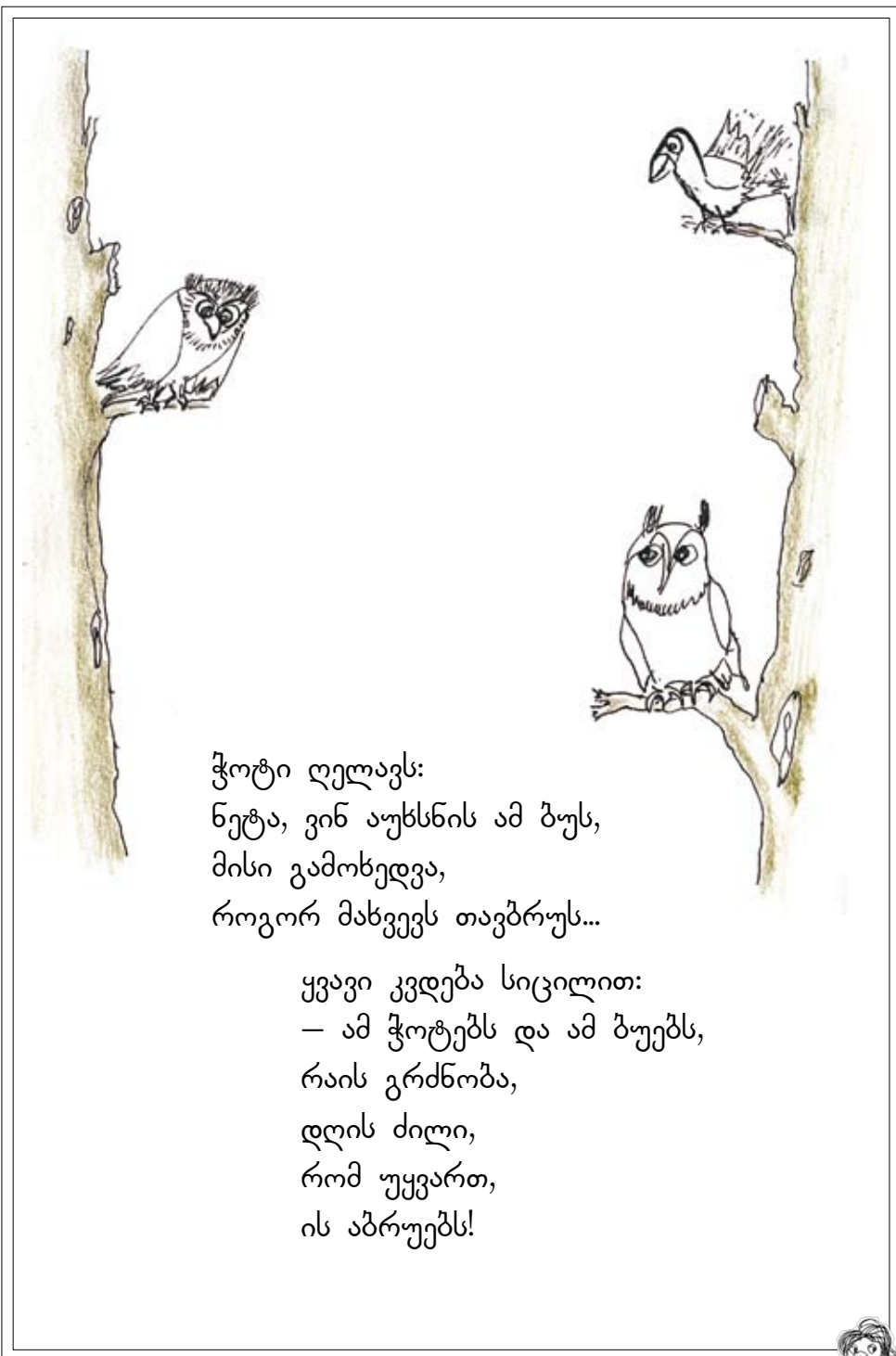

ხეზე ცხოვრობს
ორი ციყვი:
ერთი – ბრძენი,
ერთიც – ბრიყვი.
აუწერელია ენით, –
რა სიძარდით
დახტის ბრძენი
და ვერ გამოვხატავ სიტყვით,
რარიგ დინჯად
დადის ბრიყვი.

ციყვი ტეხავს კაკალს:
ნახევარი — ძმაკაცს,
ნახევარი — დაქალს.
ტეხავს კიდევ.
აქაც —
ნახევარი — დაქალს,
ნახევარი — ძმაკაცს.
ცოლი ითმენს ერთხანს:
ქმარი ისევ ტეხავს...

ჭოტი ლელავს:
ნეტა, ვინ აუხსნის ამ ბუს,
მისი გამოხედვა,
როგორ მახვევს თავბრუს...

ყვაფი კვდება სიცილით:
– ამ ჭოტებს და ამ ბუებს,
რაის გრძნობა,
დღის ძილი,
რომ უყვართ,
ის აბრუებს!

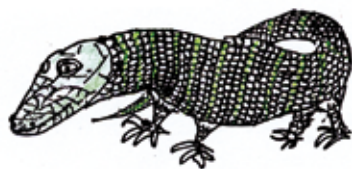

ჩვენ, გულადი ხვლიკები,
მტერს ვჯობივართ ხრიკებით:
– მაგალითად, მოდის მტერი,
ვერაგი და არცთუ შტერი.
ცხვირწინ უზის ორი ხვლიკი:
ერთი – აქეთ,
ერთიც – იქით.
სანამ მოიფიქრებს მტერი,
ვისი შეჭმის არის ჯერი,
არ გეგონოთ, –
იცდის ხვლიკი,
როდის მოვა მისი რიგი.

ჩვენ, გულადი ხვლიკები,
მტერს ვჯობივართ ხრიკებით,
გვაქვს სახელი ქებული
– „კუდზეხელაღებულის“!
თავდასხმიდან გადის წუთი:
აქეთ – ხვლიკი,
იქით – კუდი.
მტერი ველარაფერს იგებს,
იჭერს კუდებს,
უშვებს ხვლიკებს.
მეომარი ქებული,
რჩება გაწბილებული.
ჩვენ, გულადი ხვლიკები,
მტერს ვჯობივართ ხრიკებით.
ასეთები ვიყავით,
ასეთები ვიქნებით!

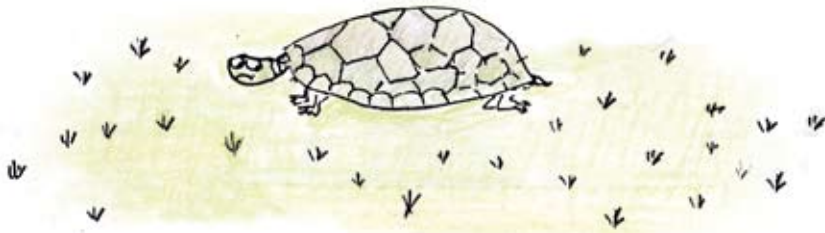
დათვის იელისთვის

ბევრჯერ უთქვამს:

„ – დაანებე თავი ფუტკარს,
ფულუროში თავს თუ შეყოფ,
მაგ ცხვირს
მწარედ დაგიოთქავს.“

ესე ამბავია ძველი:

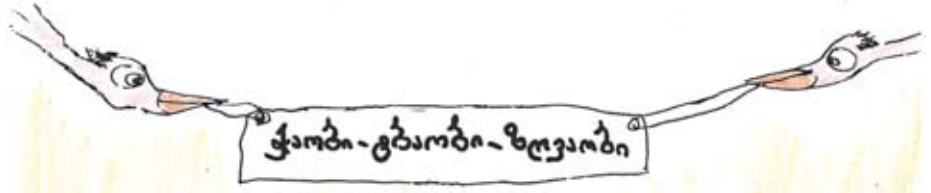
– არ უჯერებს რჩევას ბელი,
ახლა თვალეზი აქვს სველი,
დედის დახმარებას ელის.

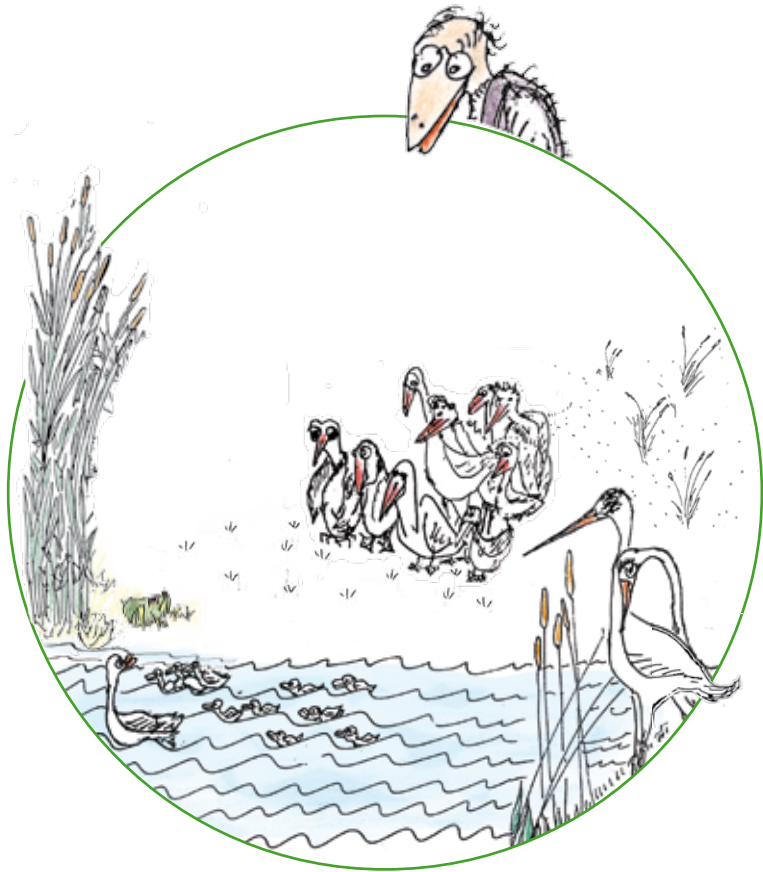

კუ აახლებს ბინას,
თითქმის აღარ სძინავს,
საქმრო გამოუჩნდა
ამ ცოტა ხნის წინათ.
ელვარებას ჯავშნის
შელამება აქრობს,
ჭერი უკვე გაშრა...
იგვიანებს საქმრო...

ღამეა და ისე ბნელა,
ტყეში არაფერი არ ჩანს.
სადღაც დათარეშობს მელა,
კურდღელს აუჩქარდა მაჯა.
ვიღაც წივის,
ვიღაც ღნავის,
ჭოტი აკვარკვალებს
თვალებს,
გამწარებით ჩხავის ყვაფი...
ინათებდეს, ნეტავ, მალე...

ბაყაყს ამშვიდებს ფლამინგო:
— შეგჭამ და უნდა გამიგო...

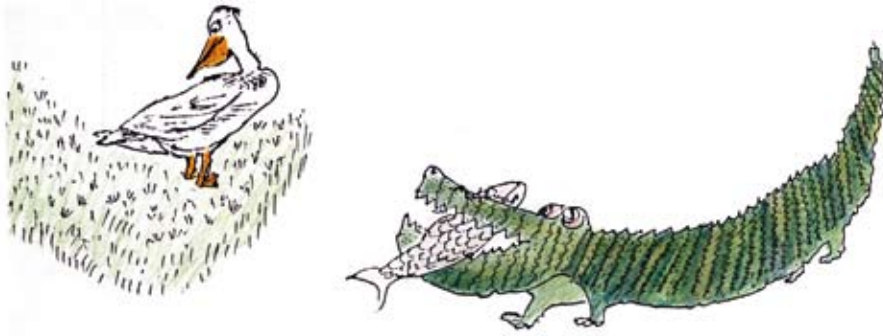
წყლისა პირსა

ვილაც შფოთავს:

– ახლა სიგამხდრეა მოღად.

ამ ჩემს მშობლებს ჭკუა ჰქონდათ,

რომ მაჩენდნენ ბეჭემოთად?!

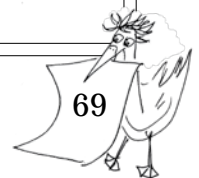
დამიჯერებთ?

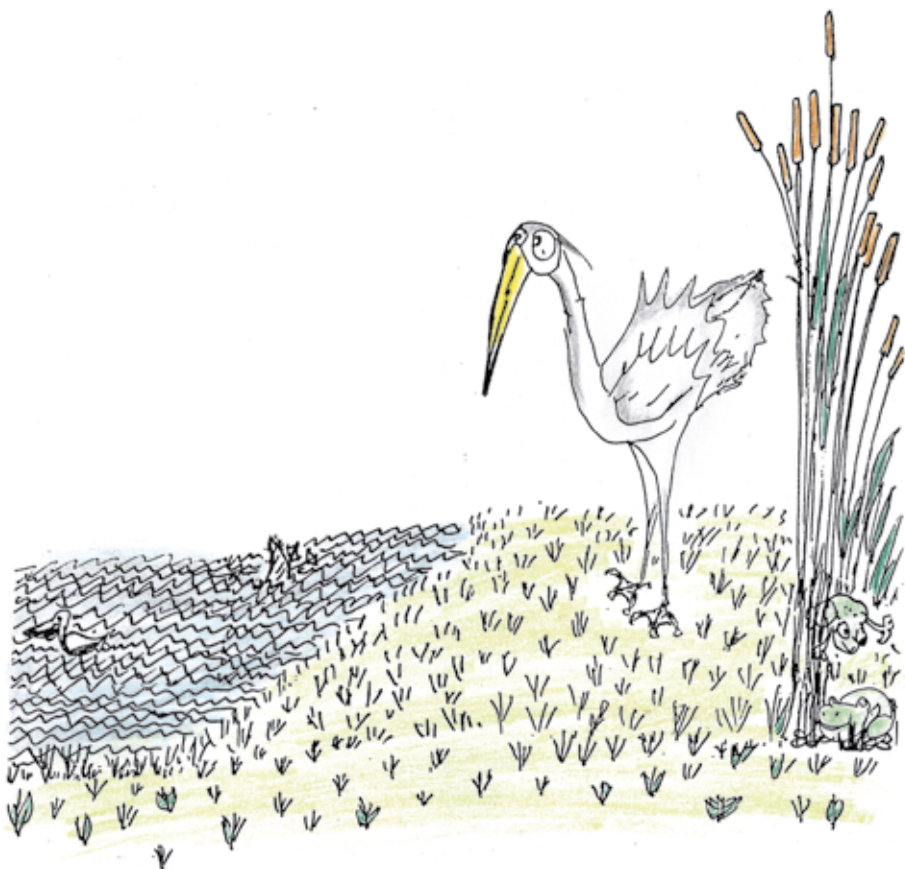
ერთი ნახვით შეუყვარდა ნიანგს ვარხვი
და ამ შეყვარებულ ნიანგს
ახლა ვარხვთან თევზი მიაქვს!..

ვარხვი ამბობს:

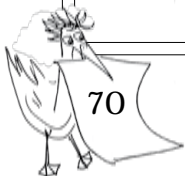
– ერთი-ორი თაყვანისმცემელი კი მყავს,
მაგრამ ვიცი, მიწუნებენ
ერთნი – ფეხებს,
სხვანი – ნიკაპს.

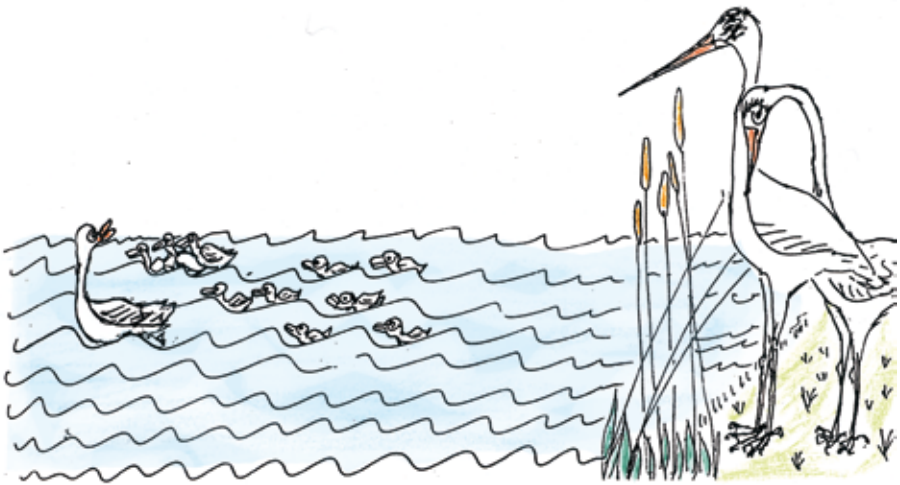
რა იღბალზე დავიბადე?
ნეტავ, ვინმემ გამიგოს ეს...
ეჰ, მქონოდა თავი ბატის
და ფეხები ფლამინგოსი...

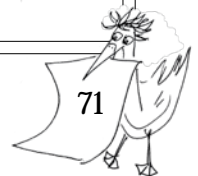

დგას ჭაობში ყანჩა,
იყურება ანჩსლად,
ბაყაყები არ ჩანს, —
დღეს მშიერი დარჩა...

ტბაში ცურავს ბატი,
მისდევს ჭუკი ათი,
უჭირს დათვლა მათი...

იხვი შურით უცქერს წეროს,
მაღალს,
როგორც ლერწმის ლეროს.

„რაც
არ
უნდა
გაიწელო,
მანც
ვერ
გახდები
წერო!“

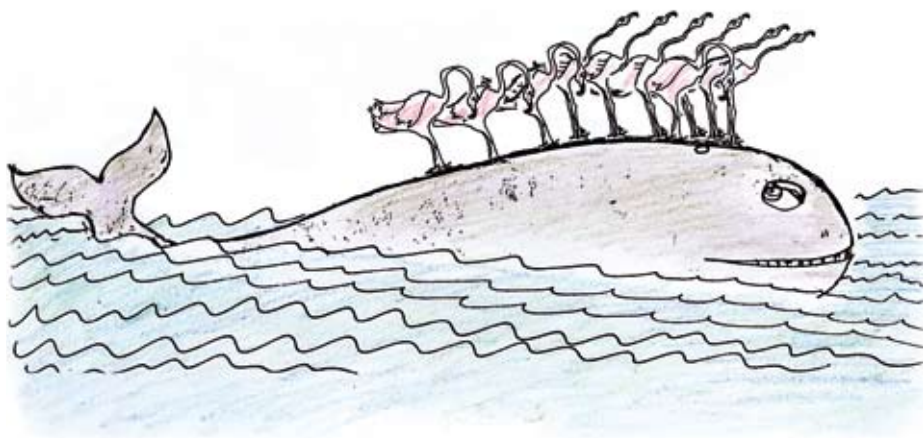

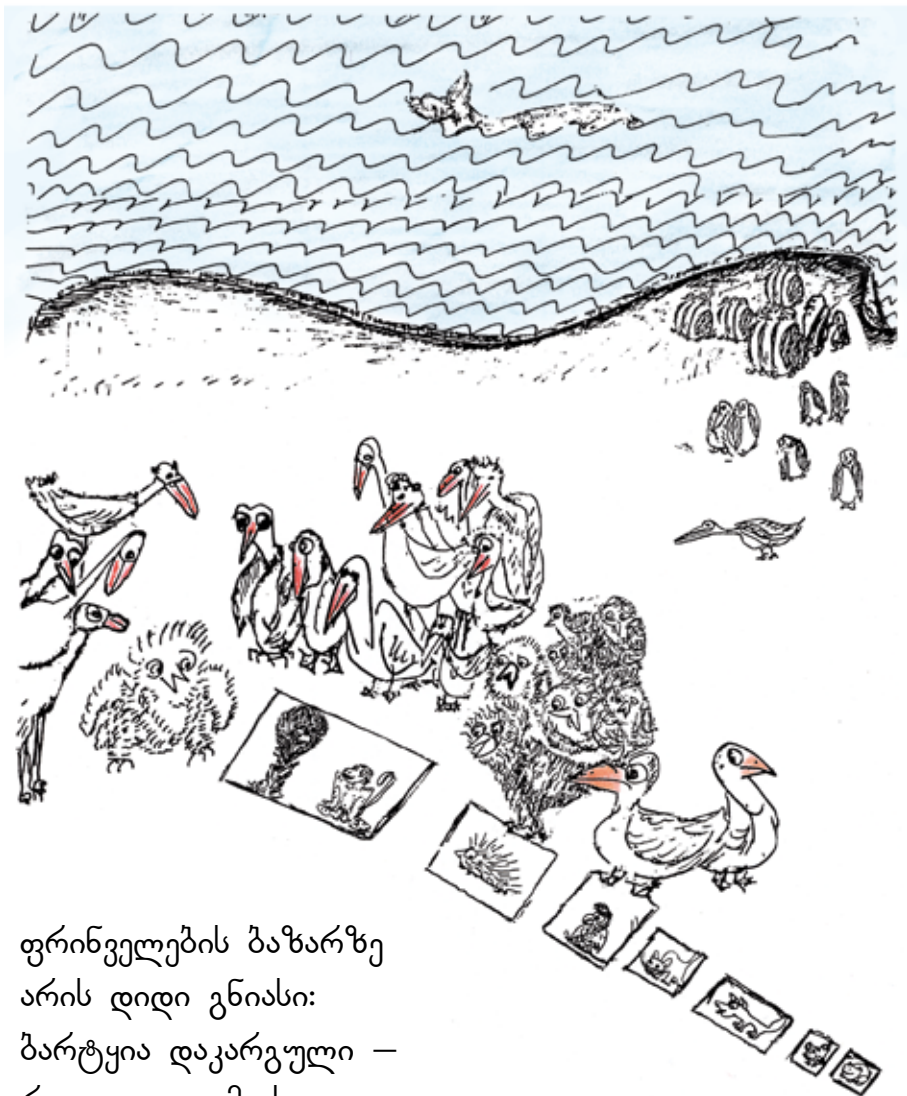

ჭაობთა სიამაყეთ —
კონკურსი აქვთ ბაყაყებს.
ჯიბრზე ახალთაობის
უნდათ „მისის ჭაობი“!
აირჩიეს ერთი
ხანდაზმული ლედი.
ხტუნვით, შლიგინ-შლიგინით
მიუტანეს გვირგვინი.
ეცინებათ ფლამინგოებს:
„ — რა ნაშები დაგვიგროვეს!“

ნელა მიცურავს ვეშაპი,
ზედ აზის ათი ფლამინგო.
– ჩვენს გადაფრენას სჭირდება
ფლამინგომზიდი, ძამიკო!

ფრინველების ბაზარზე
არის დიდი გნიასი:
ბარტყია დაკარგული —
რიგით უკვე მესაე.
უფროსები უვლიან,
ვიდრე დედა ნახავდეს
და წინ გადაუშლიან
აი, ამ ჩანახატებს.

რაა წიგნი?

ყდა და შიგნით –
ტექსტი, ლექსი, ნახატი;
სიხალისე, სიყვარული –
გადამღები სახადი;
ჩვენი ეზოს,
ტყის და ველის
ამბები და დრამები;
წამოზრდილი შვილები და
ჯერაც ბავშვი მამები.

რაა წიგნი?

ყდა და შიგნით –
რამდენიმე ნახატი.

გეთხოვებით.

მიმთავრდება

მელანიც და ქალაღიც.

აბა, კარგად,

მომავალი ნახატების ნახვამდის.

პირთა საძიებელი

(კ მ ე ნ ტ ა რ ე ბ ი თ უ რ თ)

აფტორი - 4, 26, 46, 66, 76

არწივი - 38; 40

აქლემი - 43

ბარტყი - 75

ბასეტი (ძაღლის ჯიშია, ჩვენში იშვიათია) - 24

ბატი - 10; 12; 71

ბატკანი - 12

ბაყაყი - 67; 70; 73

ბელი - 62

ბეჭემოთი - 39; 68

ბუ - 40; 47; 59

ბუდა (სანსკრიტულ ენაზე - „გაცისკროვნებული“) - მსოფლიოს სულთ ძირითად რელიგიათაგან ერთ-ერთის - ბუდიზმის დამაარსებელი - სიდჰარტა გაუტამა (623-544 წწ. ძვ. წ-ით) - 8

ბუზი - 8

ბუსუნსულა (1993-2003) - ავტორის ერთ-ერთი ყველაზე საყვარელი ძაღლი - 23.

გველი - 40; 49

გოჭი - 19

დათვი (წიგნში არ ჩანს, ეძინა) - 47; 62

ვარხვი (იგივეა, რაც „პელიკანი“) - 69

ვეშაპი - 74

ვირთხა - 16; 22; 39

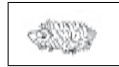
ვირი - 14

ზაზუნა - 28

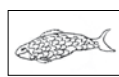
ზეზრა - 37; 40

ზღარბი - 40; 48; 51; 52

თაგვი - 15; 16; 17; 48

თევზი - 69

თოლია - 21

თუთიყუში - კაკადუ (სახელად - „პაკო“) - ყოვლად უმსგავსი არსება, ივინება ხუთ ენაზე - 35; 36; 37; 38; 39; 40; 41

ინდაური - 11

თხუნელა - 28

იხვი - 72

კახანოვა, ჯაკომო (1725-1798) - ისტორიაში შევიდა „მემუარებით“; რომლებშიც თავისი სასიყვარულო თავგადასავლები აღწერა, ხოლო მისი სახელი ქალთა მოტრფეალის სინონიმად იქცა - 22

კალია (სახელად „კოსტა-პრაეო“) - 7

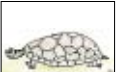
კატა („ფისო“) - 15; 17; 18

კენგურუ (ძუძუმწოვრების ერთ-ერთი კლასის, ე.წ. „ჩანთოსანთა“ წარმომადგენელი) - 41

კობრა - 35

კუ (ბოლოს და ბოლოს გათხოვდა) - 39; 40; 41; 63

კურდღელი (იგივე - „ყურცქვიტა“) - 9; 48; 64

ლეოპარდი - 30; 31

ლომი - 50

მაიმუნები (პრიმატები) - 34; 35

მაკაკა - 33; 35

მამალი - 21; 22

მჩვი (ტყეში იმალებოდა და წიგნში არ ჩანს) - 47

მგელი (სახელად „სევეასტი“) - 47

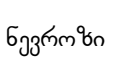
მელა - 47; 53; 64

მწევარი - 9

მწყერი - 56

ნეეროზი - ადამიანებსაც და ცხოველებსაც ემართებათ, სისტემატურად ნერვებს თუ უშლის ვინმე (ან - რამე) - 43

ნიანგი - 69

ობობა (ბუზს რომ ეშინია ობობასი გასაგებია. გაუგებარია ადამიანებს რატომ ეშინიათ. არადა, დიავნოზიც კი არსებობს - „არაჰნოფობია“) - 8

პავიანი (მაიმუნის ჯიშია) - 29

პასკუალინა (ავტორის ამჟამინდელი ძალლი, ნაზი და კლდე-მამოსილი ქალიშვილი) - 23

პინგვინი - 44

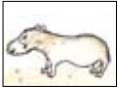
ჟირაფი - 28

სკვინჩა - 55

სპილო - 27

ტაპირის თაობაზე ზოოლოგები ტურიკოს არ ეთანხმებიან – ძროხას ჰგავსო (ჩლიქებით!) - 32

ტახი - 20; 37

ტურა (იგივე „ტურიკო“ - დიდი ეშმაკი ვინმე) - 19; 32; 42; 43; 47; 50

ფანი (1976-1994) - ავტორის უსაყვარლესი ძაღლი, ფოქსტერიერი - გარეკანზეა

ფლამინგო - 67; 74

ქათამი (მამლის ერთ-ერთი მეუღლე) - 21

ქათამი (ზოობარკის ქათამთაგან, შექმულია) - 42

ლორი - 13; 19; 20; 37

ყანჩა - 70

ყვაი - 51; 53; 54; 59; 64

შიშპანზე - ადამიანისმაგვარი მაიმუნი, რომელიც (დარვინის თეორიას თუ დაეუფჯერებთ) გარე ბიძაშვილად ნამდვილად გვერგება - 34; 36

შურთხი (მთის ინდაური) - ჩვენ-მა მონადირეებმა ისეთი თავგამოდებით გაწყვიტეს, რომ ახლა ნაკრძალებში საზღვარგარეთიდან ჩამოჰყავთ იმ იმედით - „უცხოელს თოფს არავინ ესვრისო“... - 33

ციყვი - 43; 57; 58

ციცარი - 12; 21

ცხენი - 37

ძაღლი (ძაღლს, როგორც ასეთს აქ განასახიერებს ავტორის ოჯახის წევრი „კუსკუსა“ - უსაყვარლესი ტიპი) - 10; 11; 13; 23

ძერა - 56

ძროხა - 30

წერო - 72

ჭია - 5; 7

ჭოტი - 51; 53

ჭუჭუი - 71

ხვლიკი - 60; 61

ხოჭო - 6

ჰამადრილი (ასევე მაიმუნის ჯიშია) - 42

ჰამლეტი - უილიამ შექსპირის (1564-1616) ამავე სახელწოდების პიესის გმირი, რომლის სახელი ტრაგიკულად ჩაფიქრებულ ადამიანზე მიგვანიშნებს - 38

პირთა საძიებელი შეადგინეს: **გველუკა სისინაშვილმა და ანა-კონდა მაიმუნიანმა**

ს ა რ ჩ ე ვ ი :

„ეზო-ბალი-სხვენი ჩვენი“	5
„ზოოპარკი“	25
„ტყე-ველი ვრცელი“	45
„ჭაობი-ტბაობი-ზღვაობი“	65
პირთა საძიებელი	78